

හතර වන ජාත්‍යන්තරයේ ජාත්‍යන්තර කම්මුවෙහි ප්‍රකාශනය

ජනමාධ්‍යවේදියට එරෙහි ගෝලීය යුද්ධිය මධ්‍යයේ ශ්‍රී ලංකාවේ දෙමළ ජනමාධ්‍යවේදින්ට මරන තර්ජන එල්ලවෙයි

Amid global war on journalism" Tamil journalists sent death threats in Sri Lanka

නවීන් දේවගේ විසිනි

2020 ජනවාරි 31

ශ්‍රී ලංකාවේ මිලිටරිය වාචිලාගෙන සිටින අත්ත්දෙනෙකුට මරන තර්ජන එල්ල කර ඇත. මධ්‍යකලපුව දෙමළ ජනමාධ්‍යවේදින්ගේ සංගමය (නීටිපේල්) විසින් පවත්වාගෙන යන මධ්‍යකලපුව මාධ්‍ය සමාජය නමැති සම්මීත්තුන ගාලාවේ දාරට යටින් තල්පු කර දමා තිබූ දෙමළ හාජාවෙන් යුත් පත්‍රිකා මගින් ජනවාරි 23දා මෙම තර්ජන නිකුත් කරන ලදී.

එදින පස්වරුවේ සම්මීතුන ගාලාව හාවිතා කිරීමට නියමිත ව සිටි සාමාජිකයන් සොයාගත් මෙම පත්‍රිකා, නොවැම්බර මාසයේ ගෝජාහය රාජපක්ෂ ජනාධිපති ලෙස දිවුරුම් යුත් තැන් පවත් මාධ්‍යවලට එරෙහි ව යලි එල්ල කරන ප්‍රභාරයන්ගේ කොටසකි. "අවවාදයයි! අවවාදයයි!" යන සිරස්තලයෙන් යුත් ප්‍රභාරය වූ එම පත්‍රිකා තුළ, සාතනය කරන ලද සන්ඩ් ලිඛිත කරන ලෙස්ත විකුමතුගත ගෞරව දැක්වීම පිනිස පැවති අනුස්මරන රස්වීමකට සහභාගි වූ ජනමාධ්‍යවේදින් හත්දෙනෙකුගේ ජායාරූපයක් තිබුණි.

පත්‍රිකාව මෙසේ ප්‍රකාශ කළේ ය: "මොවුන් ආන්ඩ්‍රුවට විරැදුද ප්‍රවාන්ති පලකරන විදේශීය-කොට්ඨාසීන්ගේ අරමුදල ලබන අය යි. වැඩිකල් නො යා අපි ඔවුන්ට මරන ද්‍රවුම දෙන්නෙමු."

ඉලක්කයට ලක්ව ඇති ජනමාධ්‍යවේදින් වන්නේ, සෙල්වකුමාර නිලන්තන් (ටැමිල් ගාචියන්), පුන්තියමුරති සහිකරන් (සිරස රීවී), කුනරාසා සුභෝතන් හා නල්ලතමින් නිත්‍යනාදන් (ඁක්ති රීවී), ක්‍රිජ්නකුමාර (රජයට අයත් ස්වාධීන රුපවාහිනී ජාලය) සහ යාපනයේ පලවන ප්‍රවත්තනක් වන තිනක්කුරල්හි වශේවීල් ගක්තිවේල් හා සුමුෂ්‍යියම් ගුනලිංගම් ය.

2009 ජනවාරි 8දා කොළඹට ආසන්න ගල්කිස්සේ තම කර්තාමන්ඩල කාර්යාලයට මෝටර රථයෙන් යමින් සිටිය දී ගුවන් හමුදා මුරපොලකට යන්තම් මීටර 100ක් ඔබබෙන් හා අධි-ආරක්ෂිත කළාපයක් අසල දී, ගොරවයට පානුවූ සන්ඩ් ලිඛිත කරන විකුමතුග සාතනය සාතනය කරන ලදී.

හිටපු ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂ හා බෙදුම්වාදී දෙමළ ර්ලම් විමුක්ති කොට සංවිධානයට (එල්වීවීර්)

එරෙහි යුද්ධිය පිළිබඳ ව විකුමතුග විවේචනාත්මක විය. එවකට ආරක්ෂක ලේකම් වූ වර්තමාන ජනාධිපති ගෝජාහය රාජපක්ෂ සම්බන්ධ කරමින්, ඔහු මිලිටරිය තුළ දූෂණ හෙලිදරවු කළේ ය. රාජපක්ෂ ඔහුට විරැදුද ව අපහාස තැබුවක් පැවතී ය.

මැතම තර්ජනවලට ප්‍රතිරෝධය දක්වමින්, අශ්‍රී ලංකාවේ මරා දමන ලද අනෙකුත් ජනමාධ්‍යවේදින් සිහිපත් කිරීම සඳහා බිවිපේල් විසින් තවත් අනුස්මරන රස්වීමක් ජනවාරි 25දා පැවතීවේ ය. ජනවාරි 23 "මරන ද්‍රවුවම්" පත්‍රිකා, "අපගේ මිය ගිය සහංස්‍යාත්‍ය වෙනුවෙන් යුත්තිය ඉල්ලා සිටිමෙන් අප ව වලක්වා බියවැදුදීමේ උත්සාහයක්" සි අශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය සඳහා ජනමාධ්‍යවේදියෙක් වෙත නම් සඳහන් නො කළ මාධ්‍ය ක්‍රියාකාරිකයෙක් කියා සිටියේ ය.

ජනමාධ්‍යවේදින් හත්දෙනා මධ්‍යකලපුව පොලිසියට පැමිනිල්ලක් දැමු බව ජාත්‍යන්තර ජනමාධ්‍යවේදින්ගේ සම්මේලනය (අධිජ්‍යීම්) හා එහි අශ්‍රී ලංකාවේ අනුබද්ධ අංශය වන මාධ්‍ය සේවක වෘත්තීය සම්මේලනය (එල්ච්මිජ්ජීයු) වාර්තා කළේ ය. මෙම සංවිධාන දෙක මෙන් ම දේශසීමා රහිත වාර්තාකරුවේ (ආර්ථිස්ජ්ල) තර්ජනාත්මක පත්‍රිකා හෙලාදකීමින්, ජනමාධ්‍යවේදින් සඳහා "සුදුසු පොලිස් ආරක්ෂාව" ලබා දෙන ලෙස ඉල්ලා සිටිය හ.

අතිත තර්ජන මෙන් නවතම තර්ජනය ද මිලිටරිය හෝ පොලිසිය සමග ක්‍රියාකාරී වන පැරාමිලිටරි කන්ඩායමක් විසින් මෙහෙයුවා විය හැකි ය. ජනමාධ්‍යවේදින් හා දේශපාලන විරැදුද්ධාදින් පැහැරගෙන යාමේ, ඔවුන්ට ප්‍රවත්ති ප්‍රහාර එල්ල කිරීමේ හා මරා දැමීමේ දීර්ස හා රුදුරු වාර්තාවක් මෙම කන්ඩායමවලට තිබේ. විශේෂයෙන් ම උතුර හා නැගෙනහිර ඇතුළු ව අශ්‍රී ලංකාවේ ජනමාධ්‍යවේදින් දුසිම් ගනනක් පසුගිය දෙකය ප්‍රරා පැරාමිලිටරි කන්ඩායම විසින් සාතනය කොට තිබේ.

නවතම තර්ජන හෙලාදකීමට හා පැරාමිලිටරි කන්ඩායම විසින් සාතනය කළ, අතුරුදන් කළ හා ගාරීරික ප්‍රහාරයන්ට ලක්වූ සියලු මාධ්‍ය කම්කරුවන් සිහිපත් කිරීමට, ක්‍රියාකාරී ජනමාධ්‍ය සංගමය හා එල්ච්මිජ්ජීයු ඇතුළු අශ්‍රී ලංකාවේ ජනමාධ්‍ය සංවිධාන ක්‍රියාකාරීකාරී ජනවාරි 30දා කොළඹ දී "කළු ජනවාරි" විරෝධතාවක් පැවතීවේ ය.

ජනවාරි 23දා මධ්‍යම ප්‍රාග්ධන ජනමාධ්‍යවලින්ට එරහිත් ව එල්ල කළ තරුණ, මේ මාසය තුළ වාර්තා වූ ඒ හා සමාන සිද්ධි කිහිපයක් එකක් පමණි.

තරුණනාත්මක ආකාරයෙන් හැසිරැනු එරාඩුර පොලිස් ස්ථානයේ නිලධාරීන් කිහිප වතාවක් නිලන්ත ව බැලීමට පැමිනියේ ය. නිලන්ත තමන්ගේ රාජකාරීවලට බාධා කළ බව ව්‍යාජ ලෙස කියාපූ වෙන්කළයි ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ ප්‍රධානී එන්. විල්වරත්නම් විසින් කරන ලද මාස 10ක් පැරණි පැමිනිල්ලක් පිළිබඳ ව පොලිසිය ක්‍රියාත්මක ව්‍යාපාරය විශ්වාස කෙරේ. එහෙන් නිලන්ත කරන ලද්දේ, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ දූෂණයට එරහිත් ව ප්‍රදේශාසින් පැවත්වූ විරෝධතාවක් වාර්තා කිරීම පමණි.

■ ලංකාදීප උසාව් වාර්තාකාරීයක් වන නිමන්ති රනසිංහ, පාතාල මැරයෙක් විසින් කරන ලද මරන තරුණයක් පිළිබඳ ව පැමිනිල්ලක් කිරීමට ජනවාරි 10දා කොළඹට ආසන්න මුල්ලේල්‍රියාව පොලිස් ස්ථානයට ගියා ය. රනසිංහ ඇයගේ තොරතුරු මූලාශ්‍ර හෙලි කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කළ නිසා ඇයගේ පැමිනිල්ල සටහන් කරගැනීම ස්ථාන හාර නිලධාරියා (මිඳිසි) විසින් ප්‍රතික්ෂේප කළේ ය. ඕනෑම තමන්ට සැලකු ආකාරය ගැන ඇය දැන් පැමිනිල්ලක් ගොනුකොට ඇතේ.

■ ජනවාරි 19දා, හදුනා නො ගත් කන්ඩායමක් යාපනයේ පළවන වාම්ප්‍රාග්ධන ප්‍රවත්තතේ ජනමාධ්‍යවලින් අයි. රාජේස්කරන්ගේ මනිපායිහි පිහිටි නිවසට හානී කළේ ය. දෙසැම්බර මාසයේ දී මෙය සිදුකළේ තවත් ජනමාධ්‍යවලියෙකුට අයත් අසල නිවසකට ද හානී කරමිනි.

පසුගිය වසරේ පාස්කු ඉරිදා තුස්තවාදී ප්‍රහාර හා මේ ජනවාරිය අතර කාලය තුළ, "මානව හිමිකම් හා මාධ්‍ය සංවිධාන වෙත කළින් දැනුම් නො දී, 12 වතාවකට වඩා බලධාරීන් පැමිනා තිබුනු" බව, ජනවාරි 16 දා "ශ්‍රී ලංකාවේ මානව හිමිකම් සංවිධාන, මාධ්‍ය සංවිධාන හා ජනමාධ්‍යවලින්ට එරහිත් ප්‍රහාර" යන හිසින් ඇම්බෙස්ට් ඉන්වර්නැළුනල් ආයතනය නිකුත් කළ විශේෂ වාර්තාවක් සඳහන් කළේ ය.

"අපරාධ පරීක්ෂන දෙපාර්තමේන්තුව හා තුස්ත විමර්ශන අංශය ඇතුළු ශ්‍රී ලංකාවේ පොලිසියේ මෙන් ම රාජු ඔත්තු සේවයේ සාමාජිකයන් විසින්, මානව හිමිකම් හා මාධ්‍ය සංවිධානවල ප්‍රදේශයන්ගේ න් ඔවුන්ගේ ක්‍රියාකාරීත්වය ගැන ප්‍රශ්න කරන ලදී" සි වාර්තාව කියා සිටියේ ය.

දෙසැම්බරයේ සංස්ථාපිත මාධ්‍ය ප්‍රධානීන් හමු වූ ජනාධ්‍යති රාජ්‍යක්ෂ ඔවුන්ගේ ප්‍රකාශන තම ආන්ත්‍රික පිළිවෙත සමග පෙළගස්වන ලෙස උපදෙස් දුන්නේ ය. "රටේ අභිමානය ඉහළ තැබීමට උපකාරී වන ජනමාධ්‍යවලියක් හරහා මාධ්‍ය සංවිධාන රට වෙනුවෙන් තමන්ගේ කාර්යභාරය ඉවුකරනු ඇතැම් සි මා අජේක්ෂා කරනවා" සි ඔහු ප්‍රකාශ කළේ ය.

2005 සිට 2015 දක්වා තම සහෙළුර මහින්ද ගේ ජනාධ්‍යතිත්වය යටතේ රාජ්‍යක්ෂ ආරක්ෂක ලේකම් බුරය දැරු කාලයේ දී ජනමාධ්‍යවලින්ට මරන තරුණ කිරීම්, ඔවුන් ව සාතනය හා අතුරුදුන් කිරීම සුලඟ දේවල් විය.

මාධ්‍ය කම්කරුවන්ට එරහිත් ප්‍රහාරවලට වගකිව යුත්තන් හෙලි කොට වෛද්‍යතා ඉදිරිපත් කරන බවට පොරාන්දු වෙමින් හිටපු ජනාධ්‍යති මෙත්පාල සිරිසේන හා අගමැති රනිල් විකුමසිංහ බලයට පැමිනියක් කිසිවක් වෙනස් නො වී ය. දේශපාලන විශ්ලේෂක හා කාබුන් ගිල්පි ප්‍රගින් එක්නැලිගොඩ අතුරුදුන් වීම සහ රිවිර හිටපු කරන උපාලි තෙන්නකේන්, නේෂන් ප්‍රවත්පත්තේ නියෝජ්‍ය කරන තිරු කිත් නොයාර හා එහි ජේජ් මාධ්‍යවලින් නාමල් පෙරේරා පැහැරගෙන ගොස් පහර දීම පිළිබඳ පොලිස් විමර්ශන, දේශපාලනික ව ප්‍රමාද කිරීමේ උපාමාරු වූ අතර ඉන් කිසිවක් සිදු නො වී ය.

යාරාර්ථයේ දී මාධ්‍ය කම්කරුවන් බියවැදුදීම හා පීඩාවට පත්කිරීම සහ ප්‍රකාශනයේ නිදහස මත ප්‍රහාර, සිරිසේන-විකුමසිංහ පාලනය යටතේ අඛන්ඩ ව සිදු විය. මෙයට සම්මාන ලාභී ලේඛක ශක්තික සත්කුමාර බන්ධනාගාරගත කිරීම හා කළාකරු මාලක දේවුප්‍රියට පොලිසිය විසින් තරුණය කිරීම ඇතුළත් ය. සිද්ධින් දෙක ම ආරම්භ කරන ලද්දේ අන්ත-දක්ෂිංහාංඡික බොඳේ හික්ෂුන් විසින් පොලිසියට කරන ලද පැමිනිලිවලින් පසුව ය.

ශ්‍රී ලංකාවේ ජනමාධ්‍යවලින් හා මාධ්‍ය නිදහස මත තීවු වන ප්‍රහාර ජාත්‍යන්තර ප්‍රපංචයකි. මෙහි තියුනු ම ප්‍රකාශනය වන්නේ විකිලික්ස් ප්‍රකාශක ජ්‍රේලියන් අසාන්සේට් වෛද්‍යතා නගා බ්‍රිතාන්තයයේ සිරගත කිරීම හා මත්ත බැලීමේ වෛද්‍යතා නැගිම සඳහා මහු ව එක්සත් ජනපදයට උදෑර්පනය කිරීමේ උත්සාහයන් ය.

රාජ්‍යක්ෂ ජනාධ්‍යති ලෙස දිවුරුම් දුන් තැන් පටන් මාධ්‍ය කම්කරුවන්ට එරහිත් ව තීවු කරන බියවැදුදීම් නො තකා හැර ඇති ශ්‍රී ලංකාවේ සංගත මාධ්‍ය, මධ්‍යකළපුව ජනමාධ්‍යවලින්ට එරහිත් ව තිකුත් කර ඇති මරන තරුණ ගැන වවනයක් වත් පළකාට තැති. වැඩ වරුණ හා විරෝධතා ප්‍රපුරා යාම පිළිබඳ ව කාංසා සහගත වන නව ආන්ත්‍රිව ආයුදායක පාලන කුම කරා පියවර ගන්නා තතු තුළ වැඩෙන බලහත්කාරය, කම්කරු පන්තියේ ප්‍රජාතන්ත්‍ර අධිතින්වලට එරහිත් පලල් කඩාපැනීමක කොටසකි.